

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/142/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202988
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8821202988.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, a.s., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 31320155, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom AK, Mýtna 48, Bratislava proti žalovanému: D. Č., M.. XX.XX.XXXX, P. XXX, G.. F. M. A., o zaplatenie sumy 190,52 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **n e m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 27.12.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 190,52 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 18.12.2017 uzatvorená zmluva o pôžičke č. 21331439, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku 413,00 eur. Kúpna cena tovaru bola 459,00 eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 46 eur a na zvyšok kúpnej ceny poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku. Podľa zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 24,09-eurových splátkach po dobu 20 mesiacov a to až do celkovej sumy pôžičky 481,80 eur. Do dnešného dňa žalovaný z vyššie uvedenej sumy uhradil 289,08 eur (bez akontácie). Vzhľadom k tomu že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 27.3.2019 vo forme predžalobnej upomienky vyzval žalovaného k okamžitej úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Vzhľadom k tomu že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve dňa 19.5.2019 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.5.2019 - oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 30.11.2017, bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na terajšieho žalobcu. Jeho celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje čiastku 190,52 eur. Žalobca zároveň požaduje aj zákonné úroky z omeškania a to od 6-tého dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti a do pozornosti súdu dáva, že si neuplatňuje ako sankciu zmluvnú pokutu vo výške 17,90 eur, uvedenú v prehľade splátok a úhrad. Neuplatnil si ani náklady ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný celkovo uhradiť žalobcovi sumu 525,60 eur. Žalobca si teda v konaní uplatňuje sumu, ktorá predstavuje celkovú dlžnú istinu v sume 479,60 eur (bez akontácie), mínus prijaté úhrady vo výške 289,08 eur, spolu teda 190,52 eur.

2. V danom prípade je teda predmetom konania zaplatenie sumy 190,52 eur s prísl.. S poukazom k uvedenému súd dňa 23.3.2023 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len

„CSP“) vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 15.3.2023.

3. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000,- eur.

4. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

5. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

6. Žalobca svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil písomne.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vrátane obchodných podmienok, prehľadom splátok a úhrad, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, zmluvou o postúpení vymáhanej pohľadávky, predžalobnou upomienkou s doručenkou a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaný ako klient uzavreli dňa 18.12.2017 na základe žiadosti právneho predchodcu žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 21331439, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 413,00 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 481,80 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 20-tich mesačných splátkach pri výške 24,09 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 20,54 % a RPMN - 20,54 %. Splatnosť prvej mesačnej splátky je 20.1.2018.

9. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa mali stať Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky.

10. Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 27.3.2019, právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k okamžitej úhrade nedoplatku dlžnej sumy vo výške 72,27 eur. Listom označeným ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.5.2019 oznámil žalobca žalovanému zosplatnenie celého zvyšku úveru s prísl. v sume 190,54 eur dňom 19.5.2019.

11. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, (ďalej len OZ), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

12. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

16. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

17. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

18. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

24. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných

podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

25. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

26. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

27. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

28. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

29. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

30. Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení (§ 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka).

31. V § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že postupca je povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky.

32. V zmysle § 92 ods. 8 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných

záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

33. Je nepochybné, medzi stranami nesporné a z vykonaného dokazovania to vyplynulo, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - VÚB, a.s. ako bankou a žalovaným ako dlžníkom dňa 18.12.2017, na základe ktorej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 413,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť za v zmluve dojednaných podmienok. Žalobca svoj nárok v konaní a svoju vecnú aktívnu legitimáciu odvíja od Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi ním ako postupníkom a spoločnosťou VÚB, a.s. ako postupcom (bankou).

34. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. OZ. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi, novému veriteľovi a to aj bez súhlasu dlžníka. V danom prípade sa však Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky žalovanému na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko ten má vo vzťahu k Občianskemu zákonníku povahu lex specialis.

35. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol klient s plnením pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň to, aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Písomná výzva banky dlžníkovi na splnenie dlhu je nevyhnutnou podmienkou platnosti postúpenia (cesie) pohľadávky banky na tretiu osobu. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto postúpenie je svojim obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

36. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

37. Povinnosťou banky (právneho predchodcu žalobcu) pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať dlžníka (žalovaného) na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovaného, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

38. Postupca, ktorému banka pohľadávku postúpila je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku nepretržite 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka, nakoľko doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/47/2016 zo dňa 24.02.2016).

39. Súd má za to, že výzva uvedená v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je právnym úkonom, čo znamená, že platnosti resp. neplatnosti tejto výzvy sa nemožno domáhať v konaní pred súdom. Ide o tzv. faktický úkon, ktorý je však nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade ak tento faktický úkon nebol vykonaný, neplatným bude následný právny úkon.

40. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný ako klient uzavreli dňa 18.12.2017 na základe žiadosti právneho predchodcu žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 21331439, pričom výška pôžičky (finančného plnenia) bola 413,00 eur, celková suma pôžičky predstavovala sumu 481,80 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 20-tich mesačných splátkach pri výške 24,09 eur, ročnej úrokovej sadzbe - 20,54 % a RPMN - 20,54 %. Splatnosť prvej mesačnej splátky je 20.1.2018.

41. Súd žalobu zamietol z nasledovných dôvodov: nedoručené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.5.2019 žalovanému, nie je predložený dôkaz o doručení a nie je ani predložený dôkaz o podaní na poštovú prepravu. Preto je okamžité zosplatnenie absolútne neplatné, nakoľko žalobca žaluje práve z tohto titulu, čiže tento nárok nemá. Okrem toho ide o postúpenú pohľadávku z banky na žalobcu, o to viac tento nárok nemá, pretože nie je nositeľom aktívnej legitímácie, keďže samotné vyhlásenie okamžitej splatnosti bolo neplatné. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

42. Žalobca teda nepreukázal, že by žalovanému riadne doručil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.5.2019. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku. Taktiež z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorázovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatnenie pohľadávky. Podľa § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku „V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.“ Zároveň platí § 132 ods. 2 podľa ktorého „Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.“ Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť a už z týchto dôvodov, je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je daný nedoručením Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti a to má za následok nemožnosť domáhať sa žalovaného nároku, ktorého sa domáha v tomto konaní žalobca. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na aktuálne rozsudky, konkrétne na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3Csp/156/2020 z 1.12.2021, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/30/2020, z 14.12.2020, alebo rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/218/2020, z 6.9.2021, rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 2Csp/49/2020, z 19.1.2022. Osobitne je nutné poukázať na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/45/2021, z 2.2.2022 podľa ktorého: „Z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany Všeobecnej úverovej banky, a. s. bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanej doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Žalobca nepredložil výzvu, ktorá by bola adresovaná žalovanej a za splnenie podmienky predchádzajúcej výzvy nemožno považovať ani „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 24.01.2018. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné uzavrieť, že vo vzťahu k tejto listine v konaní nebolo preukázané, aby táto bola žalovanej doručená. Nepredložením dôkazu o doručení výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, a preto žalobca nemôže byť aktívne legitimovaný v tomto konaní, keďže nepreukázal platné postúpenie pohľadávky. Je potrebné poukázať na to, že žalobca musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka žalovanej doručila. Rovnako podľa najaktuálnejšieho rozsudku Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022, z 28.2.2022 je uvedené: „V konkrétnostiach prejednávanej veci - odvíjajúcich sa od skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe, ktorými je konajúci súd viazaný - tak žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že došlo k platnému zosplatneniu „celého dlhu“. Okresný súd zdôraznil, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. (a ani oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti) žalovanej do vlastných rúk; teda nepreukázal, že došlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky. Práve doručenie takejto výzvy je totiž podmienkou, aby bolo možné „zákonným spôsobom vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vo všeobecnosti. Nadväzne okresný súd uzavrel, že žalobcovi právo na zaplatenie „celého dlhu“ nevzniklo. Vzhľadom na tieto skutočnosti „žalobu v celom rozsahu bez ďalšieho zamietol so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu“. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Nad bezprostredný rámec odvolania krajský súd dodáva, že doručenie, či už výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. alebo samotného zosplatnenia nie je prípustné preukazovať len predložením podacích hárkov, prípadne iných dokladov potvrdzujúcich iba odoslanie písomností. Relevantným je totiž (až) preukázanie, že dotknutá písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry adresáta; bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020.“

43. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020 vyplýva, že vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že v prejednávanej veci nedošlo k platnému postúpeniu splatnej pohľadávky. K doručeniu právneho úkonu formálne označeného ako „Výzva na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti“ zo 16. januára

2012 žalovanej došlo v zmysle článku X. 3. úverovej zmluvy dňa 23. januára 2012 (vrátaná poštová zásielka) a k doručeniu vyhlásenia úveru za predčasne splatný došlo na základe právneho úkonu formálne označeného ako „Vyhlásenie úveru za predčasne splatný“ z 23. februára 2012 v zmysle článku X. 3. úverovej zmluvy až dňa 8. marca 2012 (viď vrátaná poštová zásielka). Z toho jednoznačne vyplýva, že veriteľ nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade s druhou vetou vyššie citovaného ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Keďže podľa názoru dovolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky umožňovalo banke právo postúpiť inej osobe (a to aj osobe, ktorá nie je bankou) len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, a v tomto prípade došlo k postúpeniu nesplatennej pohľadávky, išlo o postúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, a teda o absolútne neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu musel súd žalobu ako celok zamietnuť.

44. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

45. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

46. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto by mal nárok na náhradu trov konania, ale keďže mu žiadne nevznikli, rozhodol súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.